

Auteurs: Ankie Lempens, Aafje Knispel, Aniek de Lange, Marianne van Bakel, Lex Hulsbosch, Hans Kroon, mmv. Anneke van Wamel

Mensen met ernstige psychische aandoeningen

Tussentijdse resultaten

Voor het onderzoek naar de impact van de Coronamaatregelen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn in de eerste fase van dataverzameling 10 mensen met een psychische kwetsbaarheid en 13 professionals geïnterviewd. Hierbij wordt voortgebouwd op een kwantitatieve peiling onder deelnemers van het Panel Psychisch Gezien, een panel van mensen met ernstige psychische aandoeningen.

De Coronacrisis geeft mensen met een psychische kwetsbaarheid nieuwe uitdagingen om reeds bestaande psychische problemen het hoofd te bieden; om met onzekerheden over het toekomstperspectief om te gaan en de dag een zinvolle invulling te geven. Sommigen slagen daar – boven eigen verwachting – goed in; sommigen bloeien zelfs op nu er minder prikkels en verplichtingen zijn. Of voelen zich gesterkt door toegenomen solidariteit en omdat 'iedereen in hetzelfde schuitje zit'. Anderen ervaren een toename van klachten.

Voor veel mensen met ernstige psychische problemen geldt dat er niet zoveel veranderd is in het dagelijks leven: hun sociaal netwerk en maatschappelijke deelname waren al beperkt. De crisis maakt hier pijnlijk duidelijk dat de hulpverlening voor sommige mensen de enige lijn met 'buiten' is. Tegelijkertijd kan deze periode van afstand tot de hulpverlening soms ook leiden tot herwonnen eigen regie. Er is sprake van een dynamiek waarbij sommige mensen in het begin van de crisis weinig problemen ervoeren, maar deze later zien toenemen. Voor anderen geldt het omgekeerde. In het vervolgonderzoek proberen we die dynamiek beter te begrijpen.

Verhaal 1: Ze heeft normaal twee keer per week woonbegeleiding bij haar thuis, dat contact verloopt nu via beeldbellen. [...]Maar het is gelukt, ik ben er nog verbaasd van.' [...] 'Ik heb altijd moeite om mijn huishouden op orde te houden of eten te koken. Via beeldbellen kunnen zij zelf niks doen, maar er wel bij zijn via beeldbellen. Dat ik bijvoorbeeld de afwas ga doen of koken. En er was dan even iemand om mee te praten. Het contact met de woonbegeleider gaat hartstikke goed. Ik mis ze wel heel erg. Maar beeldbellen is een goed alternatief.'

Verhaal 2: Mevrouw geeft aan dat de psychische klachten nu alleen maar erger worden omdat ze zo aan huis gekluisterd is. En ze heeft geen netwerk, dus ze is de hele dag alleen. Ze heeft nu eens in de week contact met de RIBW via de app. Psychotherapie verloopt nu via beeldbel-contact, maar ze merkt dat de behandeling niet echt goed loopt op die manier. [...] 'Ik verveel me niet, de eenzaamheid ben ik gewend. Nu ben ik verplicht thuis. Als de depressie hoogtij viert, dan ga ik ook wel eens naar bed, gewoon. Dan ga je wat uren wegslapen. Ik ben de eenzaamheid en al dat jarenlang alleen zitten, elk weekend, gewend.'

Dus misschien is het daarom voor mij iets makkelijker. Dan denk ik: ja, nu voelen andere mensen eens hoe het is om eenzaam te zijn.'

Provisional Results

The corona crisis gives people with psychological vulnerability new challenges to cope with the existing psychological problems, to deal with the insecurities about the future and filling the day with meaningful activities. Some are – beyond their expectations – successful; some are thriving because of a lack of stimulation and expectation. Or they feel empowered by the increased solidarity because 'everyone is in the same boat'. Others experience an increase in complaints.

For many people with severe psychological problems, not much has changed in their daily life, their social network and social participations were already limited. The crisis makes it painfully clear that support work is their only contact with the 'outside' world. At the same time, this period of distance to social work some experience a renewed sense of self-control. There is a certain dynamic where some people at the beginning of the crisis experienced very little problems but this increased later on. Whereas others experience the opposite. In future research, we will try to understand this dynamic.

Story 1: she normally receives living assistance twice a week in her home, this contact is now via video calling. [...] But it worked, I was so surprised. '[..]' 'I always have trouble to keep my house in order or to cook food. They can't do anything while video calling but they are still there. When I am for example doing the dishes or cooking. And there was someone there to talk with. The contact with the living assistant is going great. I miss her terribly. But video calling is a good alternative.'

Story 2: Madam indicates that her psychological issues have only worsened because she is chained to her house. She has no network so she is alone all day. Once a week she has contact with RIBW via an app. Psychotherapy is now via video calling but she noticed that her treatment isn't going well this way. [...] 'I am not bored, I am used to the loneliness. I am mandatory at home. When my depression rules, I just go to bed. Then you will sleep away the hours. I am used to the loneliness and being alone for years, every weekend. So maybe that is why it is easier for me. I keep thinking: yes, now other people feel what it is like to be lonely.'